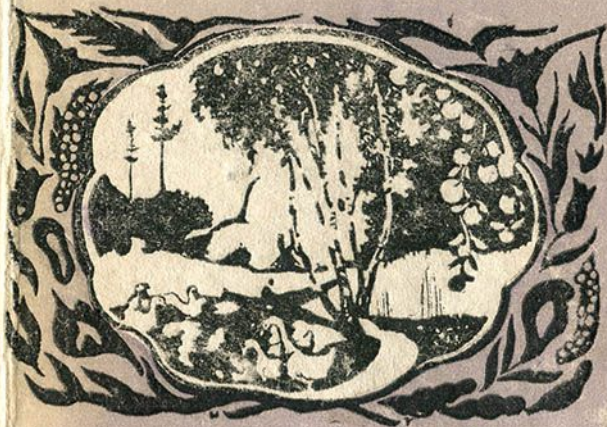

Ба 101345

Адам Русак

На родных
пастушках

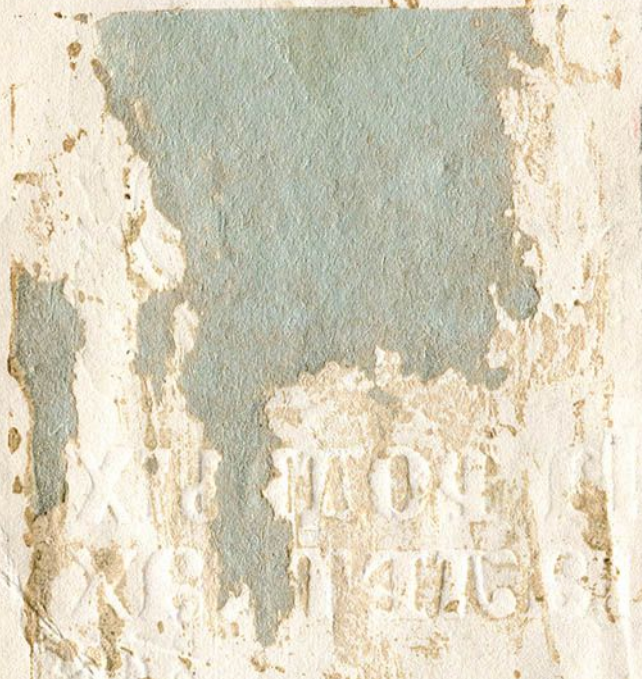
Б. Гробя Б. 9. 1946

ДЗЯРЖАўНАЕ ВYДАВЕЦТВА БССР
МIНСК 1946

0

1844

W. B. BAKER

THE GREAT
AMERICAN
DICTIONARY

NEW YORK: THE AMERICAN DICTIONARY COMPANY, 1844

~~ДР~~ Ба 101 345 ~~10496~~

АДАМ РУСАК

РЕГИСТРАЦІЯ
1963 г.

НА РОДНЫХ ПАЛЕТКАХ

(Вершы і песні)

~~5101345.5344~~
Д

Бел. выдава
1994 г. д

Цэнтральная бібліятэка БССР
1991
ЛЕНІН

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БССР
Рэдакцыя мастацкай літаратуры
Мінск — 1948

Дзяржаўная бібліятэка БССР
20.1.1963

Рэдактар *П. Броўка*
Тэхрэдактар *Я. Карпінвіч*
Карэктар *П. Галубцова*

АТ С1539 Падпісана да друку 6/VIII-1946 г.
Тыраж 4.000 экз. Папера 60×84/32. Вуч.-аўт.
арк. 2,5 Друк. арк. 31/8. Заказ № 75.

Друкарня імяні Сталіна, Мінск, Пушкіна, 55.

25. 11. 2009

ПЕСНЯ ПРА СТАЛІНА

Хто ты, веліч бязмерная?
Не зраўняць цябе з зорамі.
Хто ты, сіла магутная?
Не зраўняць цябе з громамі.
Гэта ты, родны Сталін наш,
Мудры наш правадыр.

Утапіў наша гора ты,
Асвятліў к шчасцю далі нам
І для нас усіх родны ты,
І завуць цябе Сталінам.
Будзь табе слава вечная,
Мудры наш правадыр!

Твайму дару, што даў ты нам,
Ды цана незлічоная,
У агні не згарыць-жа ён,
У вадзе не патоне ён.
Будзь табе слава вечная,
Мудры наш правадыр!

Дар-краса наша долечка
Па-над шыр'ю палеткамі
Будзе век красаваціся
Ды чырвонымі кветкамі.
Будзь табе слава вечная,
Мудры наш правадыр!

Ці на подзвіг герой мчыцца,
Ці баец у бой рынецца—
Сцягам вобраз у сэрцы твой
Пераможным уздымецца.
Будзь табе слава вечная,
Мудры наш правадыр!

Скажаш слова—праўдзівае,
Веліч-горы расступяцца,
Скажаш слова магутнае—
Буйны рэкі супыняцца.
Будзь табе слава вечная,
Мудры наш правадыр!

Скажаш слова магутнае—
Ветры-буры уздымуцца,
Кайданы чалавечыя
Разаб'юцца, раскрышацца.
Будзь табе слава вечная,
Мудры наш правадыр!

Скажаш слова—засвеціцца
У цемры сонца агністае,
Запяе, завяселіцца
У полі радасць квяцістая.
Будзь табе слава вечная,
Мудры наш правадыр!

Гэй, увысь уздыміцеся
Над зямлёй, арлы-сокалы,
Славу-веліч вялікую
Узнясіце высока вы,
Пра цябе славу вечную,
Мудры наш правадыр!

1939 г.

ТРЫ ГВАРДЗЕЙЦЫ

М. Л. Афанасьевай

Як зайшлі з паходу
У хату тры гвардзейцы,
Слаўныя героі,
Смелыя байцы,
Садзіць іх дзяўчына
За стол частаваці.
— Дзякуй за увагу,—
Кажуць малайцы.

— Дзякуй, што прышлі к нам,—
Кажэ ім дзяўчына,—
— Доўга у няволі
Мы чакалі вас,
Просім-жа садзіцца,
Не сарамаціцца,
З баявой дарогі
Пагасціць у нас.

За сталом бяседа
Радаснай сустрэчы,
Дзеўчына частуе
Дарагіх гасцей,
Аднаму прыслужыць,
На другога гляне,
Трэцяму ўсміхнецца
Ласкаю вачэй.

— Ешце, выпівайце,—
Кажа ім дзяўчына,—
Лепшай вам пачосткі
Не будзе нідзе.—
З адным скажа слова,
З другім скажа слова,
К трэцяму прысядзе—
Гутарку вядзе.

Пагасцілі госці
Ды дзяўчыне кажуць:
— Дзякуй за пачостку
Дарагую вам,
А цяпер скажыце
Слоўца нам на памяць.—
І сказала дзеўчына
Тры словы байцам:

Аднаму — „бывайце“,
Другому — „бывайце“
І на развітанне
Руку падала.
Трэцяму дзяўчына
Кажа — „прыезджайце“,
Глянула у вочы,
Шчыра абняла.

Чкалаў, 1944 г.

ІШОЎ З ВАІНЫ РАЗВЕДЧЫК

Ішоў з вайны дамоў разведчык,—
Расцвілі палеткі,
Бачыць: дзеўчына у садзе
Палівае кветкі.

— Добры дзень,—сказаў гвардзеец,—
Будзьце так ласкавы,
Як прайсці, скажыце, к рэчцы
Мне да пераправы?

— Вось ідзіце за прыгорак
Лугам к лесу тому,
Ці далёка-ж ідзяце вы?
— Я іду дадому.

— Хто-ж чакае вас там дома?—
Пытае дзяўчына.
— Бацька, маці і сястрыца,—
Адказаў хлапчына.

Прыглядзелася красуня,
Малайца спазнала.
— Дзесьці бачыліся з вамі,—
Ласкава сказала.

— Помню, помню я сустрэчу
За Касой палянкай,
Перавязвала мне руку
Ў лесе партызанка.

Рад вас дзякаваць за ласку
Ад душы, паверце,
Быў паранены тады я
І ў самае сэрца.

— То зайдзіце адпачніце,
Пэўна йсці далеча,
Можа рану вам і ў сэрцы
Хто-небудзь залеча.

Можа тут дзе недалёка
Знойдзем дом вам родны.
— Калі так,—сказаў гвардзеец, —
То зайсці я згодны.

Толькі што-ж пісаць дадому,
Дзе найду я словы?
— Напішыце, каб чакалі,
Што жывы, здаровы,

Што прышлося затрымацца
Ў дарозе салдату...—
І разведчыка дзяўчына
Павяла у хату.

Ўсё сяло прышло на свята
К маладым і любым,
З перамогаю віншуюць
І законным шлюбам.

Ленінград.
Май, 1945 г.

ДОБРЫ ДЗЕНЬ, МАЯ АЙЧЫЗНА!

Добры дзень, мая айчызна,
Мой радзімы край!
Зноў цвітуць твае палеткі,
Зноў красуе гай.

Адгрымелі у прасторах
Громы навальніц.
Зноў я чую песні птушак,
Спеў жывых крыніц.

Зноў гляджу я ў твае далі,
Абнімаю шыр,
Я нясу табе дар сэрца.
Звонкі спеў душы.

Не памераў нашай сілы
Вораг у той час,
Як разбойніцкую зграю
Сабіраў на нас.

Не чакаў ён свае смерці
На палёх тваіх,
Ты-ж нядарма гадала
Нас— сыноў сваіх.

Няхай ветры па сусвету
Славу разнясуць
Пра байцоў, што йшлі на бітву
За тваю красу.

Зноў гляджу я ў твае далі,
Абнімаю шыр,
Я нясу табе дар сэрца,
Звонкі спеў душы.

Хай цвітуць твае прасторы,
Хай красуе гай.
Добры дзень, мая айчызна,
Мой радзімы край!

1944 г.

НА СМЕРЦЬ ПАРТЫЗАНА

Пад канвоем на смерць
Партызана фашысты вялі.
На руках, на грудзях
Яго раны крывёй зацяклі.
Ён ступаў на пясок,
Не згінаючы стан малады.
А на сцежку яго
Густа сыпалі кветкі сады.
І як роднаму сыну свайму,
Зямля ногі цалуе яму.

Як лажылі яго
У магільны пясок у сыры,
Застагнала зямля,
Зашумелі бары-гушчары.
І у агні бліскавіц
Грукат стрэлаў і гром перуноў
На вялікі на бой
Заклікалі краіны сыноў.
І па роднаму краю ўсяму
Ветры славу спявалі яму.

Змоўкнуў грук навальніц
У туманах трывожных начэй.
Па-над родным сялом
Загарэлася сонца ярчэй.
У квяцістую даль
Асвятліліся сотні дарог.
І у спевах вясны
Зацвілі ружы-кветкі ў палёх.
І па роднаму краю ўсяму
Птушкі славу спявалі яму.

І праходзяць гады,
Зноў красою расцвіў вольны край.
І з радзімых палёў
Сабіраюць патомкі ўраджай,
Яны з песняй ідуць,
Яны дар свой нясуць у вякі
І герою з вяргінь
На магілу ўскладаюць вянкi.
І па роднаму краю ўсяму
Пяюць вечную славу яму.

ЧЫРВОНАЯ КОННІЦА

Промні сонца косяцца,
Ў полі вецер носіцца,
Над крутымі ўзгоркамі
Кружыцца віхор.

Чырвоная конніца
За немцамі гоніцца,
Вышла грознай хмараю
З-пад высокіх гор.

Мчыцца грознай лаваю
З баявою славаю,—
Не першы раз злыбедняў
Секчы казаку.

Ты ляці, конь, воранам
За фашыстам-ворагам,
А я шабляй голаву
Гаду адсяку.

Промні сонца косяца,
Ў полі вецер носіца,
Ой, ды закружыліся
Віхры на раллі.

Не ўцячы разбойнікам
Ад чырвоных коннікаў,
Не таптаць гвалтоўнікам
Нашае зямлі.

5344

МІМА ЛЕСУ, МІМА САДУ

Міма лесу, міма саду
Шлях-дарога пралагла,
Па дарозе йшлі гвардзейцы
Ад сяла і да сяла.

Йшлі ваякі баявыя,
Вызвалялі родны край,
Ім свяціла ясна сонца,
І вітаў іх песняй гай.

Вышла маці на дарогу,
Свайго сына абняла,
Абняла, пацалавала,
Ды у хату павяла.

— Ты зайдзі, зайдзі, сыночак,
Раскажу я ўсё табе,
Як была я у палоне,
Як чакала я цябе.—

Пагасціў баец ды кажа:
— Дзякуй, маці, ды бывай,
Баявы паход закончу—
З перамогаю чакай.—

Міма лесу, міма саду
Шлях-дарога пралягла,
Па дарозе йшлі гвардзейцы
Ад сяла і да сяла.

1944 г.

БД 101345

А ДЗЕ ТАЯ ВІШНЯ

А дзе тая вішня,
Што цвіла вясною,
Дзе тая дзяўчына,
Што ззяла красою?

Што садзіла кветкі
Ды песню спявала,
Вечарам пад вішняй
Мілага чакала?

Паламала вішню
Бура-навальніца,
Загубілі каты
Дзеўку-чараўніцу.

Не дзівіцца хлопцу
Красою дзявочай,
Не глядзець красуні
У ясныя вочы.

Ходзіць з аўтаматам
Хлопец па дуброве,
Ходзіць, выглядае
З лесу на дарогу.

Засвіталі ветры,
Ды свінцовым шквалам,
Варожыя косці
З зямлёю змяшала.

Не паўзці галзюкам
Па зямлі радзімай,
Па зямлі крывавай
Ды непакарымай.

1943 г.

ТО НЕ СОКАЛЫ ВОЛЬНЫЯ

То не сокалы вольныя
Па-над лесам злятаюцца,—
На фашыстаў аблавамі
Партызаны збіраюцца.

Па-над злыбеднем-ворагам
Веюць ветры трывожныя,
І шумяць партызанамі
Хмызнякі прыдарожныя.

Гэй вы, немцы-драпежнікі!
Гэй, вы, нечысьць нягодная!
Пахавае навекі вас
Ды зямля наша родная.

Пазасыпле вас ветрамі
У нашым полі павораным,
Вашы косці звярыныя
Парасцягваюць вораны.

То не сокалы вольныя
Па-над пушчай злятаюцца—
На фашыстаў аблавамі
Партызаны збіраюцца.

1942 г.

НАД РАКОИ УРАЛАМ

Коціць вецер хвалі ўдаль,
Коціць перавалам.
Закружыўся самалёт
Над ракой Уралам,

Размахнуўся самалёт
Над крутым абрываам,
Паляцеў наперакор
Ветравым парываам.

А над берагам стаіць
Дзеўчына-падруга,
У бой на подзвіг баявы
Выпраўляе друга.

— Будзь-жа грозным ты ў баю
Ў гэты час расплаты,
Цябе ў сэрцы зберагу,
Сокал мой крылаты.

Выйду, стану над ракой,
Гляну у высоты,
Як вяртацца будзеш ты
З дальняга палёту.

Як вяртацца будзеш ты
З баявою славай,
Будзеш сонцам ты свяціць
Дзеўчыне смуглявай.—

Коціць вецер хвалі ўдаль
Коціць перавалам.
Закружыўся самалёт
Над ракой Уралам.

Развярнуўся самалёт
Над сцяпным абшарам,
Закружыўся, паляцеў
Насустрэчу хмарам.

І на крыллях баявых
Над зямлёй радзімай
Нёс айчыны ён загад
І наказ любімай.

1942 г.

НЕ ВАМ САДЗІЛІ МЫ САДЫ

Не вам, праклятыя звяры,
Мы родны край свой будавалі,
Не вам спявалі ў нас бары,
Не вам палеткі красавалі.

Не вам садзілі мы сады,
Не вам у нас цвілі суніцы.
І жыватворчае вады
Не піць вам з нашае крыніцы.

Наш край прышлі вы рабаваць.
За гэта край вам шле пракляцце.
Ніколі вам не спажываць,
Забойцы, нашага багацця.

Для вас лугі не зацвітуць
І не засвеціцца вам сонца,
Вам песень птушкі не спяюць
На кожнай ўзоранай старонцы.

Пакуль на нашых вы палях,
Вам дзень і ноч будуць трывожны,
І смерцю вы гляне на вас
Наш кожны кусцік прыдарожны.

Усюды пройдзем, прасачым
Мы за крывавым вашым следам.
Нідзе жыцця мы не дадзім
Звярам, фашыстам, людаедам.

1941 г.

Ой, ляціце, гусі

Зашумелі воды,
Узняліся хвалі
І напорнай плыняй
Крыгі паламалі.

Закруціўся вецер
Веснавым парывам,
Зашумелі сосны
Над крутым абрываам.

Паляцелі птушкі,
Паляцелі гусі
Па-над борам-гаем
Роднай Беларусі.

Ой, ляціце, гусі,
Ды па-над Палессем,
Перадайце нізкі
Вы паклон Алесі.

Дарагой дзяўчыне,
Смелай партызанцы,
Не забытай сэрцам
Дарагой каханцы.

Ды скажыце, птушкі,
Ды скажыце, гусі,
Скора з перамогай
Да яе вярнуся.

Няхай на зладзеяў
Сабірае сілу,
Хай капае глыбей
Ворагу магілу.

Будзе тут расплата
За кроў і за муку,
За нашае гора,
За нашу разлуку.

Ой, ляціце, гусі,
З весткаю вясновай
Над радзімай хатай,
Над садком вішнёвым.

Ды скажыце роднай
Ды скажыце маці,
Хай на шлях выходзіць
Сына сустракаці.

1944 г.

МАЦІ БЯЗДОМНАЯ

То не сонца свяцілася
Над палямі-абшарамі,—
Нашы хаты радзімыя
Запалалі пажарамі.

Не дажджамі асеннімі,
Не расою абмытае,
А крывёю і слёзамі
Наша поле аблітае.

Плача маці бяздомная,
Па дарогах блукаючы
Ды з жабрацкаю торбаю
Дзяцей родных шукаючы.

Ідзе маці бяздомная
Шляхам цёмнаю ночкаю
Ды прыпала, галосячы,
Над замучанай дочкаю.

„Ці на тое радзіла вас,
Ці на тое старалася,
Каб над целаю смяротным я
Ды слязамі умывалася?

Дзе вы, дзеці любімыя,
Дзе, сыны мае родныя,
Няхай славаю сцелюцца
Вам дарогі паходныя.

Прыляціце вы, сокалы,
Прыляціце, магутныя,
І адпомсціце ворагу
За ўсе злэкі пакутныя.“

1941 г.

ЗАВІРУХА

За сядом, над пералескам,
Злосны вецер свішча,—
То спрэўляе завіруха
У палёх ігрышча.

Ні у полі, ні у лесе
Віхру не спыніцца,
Ой, чагосьці ў нашых хатах
Ворагам не спіцца.

Можа ім таму не спіцца,
Што на новым месцы,
Што завея іх сустрэла
Не па добрай чэсці.

Мо' таму няма спакою
З вечара да ранку,
Што мяцеліца у полі
Справіла гулянку.

Закруціла, засвістала
Над страхою хаты...
Узвілася, паляцела
У акно граната.

Вось цяпер адпачывайце,
„Дарагія“ госці,
Праспявае вам хаўтуры
Вецер на пагосце.

Вам зямлі сваёй мы далі,
Колькі вы хацелі,
Хай нябесны рай вам сніцца
На нашай пасцелі.

Вецер свішча, віхор скача
З вечара да ранку.
Ой, мяцеліца у полі
Справіла гулянку.

1942 г.

СЛОВА БАЙЦУ

Прайдзі ты за вёску, таварыш,
І глянь на заснежаны дол,
Дзе стынуць панурья сосны,
Дзе ціха і глуха вакол.

Не вер цішыні ты маўклівай,
Прайдзі, супыніся, пастой
І чулай душою паслухай,
Як стогне зямля пад табой.

Ступі ты затоеным крокам
І снег пад нагой прагарні,
Не вер беласнежным узорам,—
Пад снегам зямля у крыві.

Ты бачыш за хатамі ў полі
Засыпаны снегам курган.
Здымі сваю шапку, таварыш,
Над братняй магілай сялян.

2. А. Русак. На родных палетках.

Сустрэнешся з ворагам лютым,
Ідучы сягоння у бой,
Напоўні крыніцы і рэкі
Ты чорнай варожай крывёй.

Хай будзе ў баю тваё сэрца
Бязлітасным гневам гарэць.
Нясі свой прысуд справядлівы;
Прысуд-жа разбойнікам—смерць!

1942 г.

ДАЖЫНКІ

Добры вечар табе,
Старшыня гаспадар!
Выйдзі к нам ды прымі
Працы нашае дар.

Дар багатых палёў—
Наш вянок залаты.
Ды прынеслі мы весць,
Ёю рад будзеш ты.

Дружнай працы бригад
У палетку сваім
Мы дажалі ў пару
Шырыню нашых ніў.

А пшаніца-ж у нас,
А як жыта ўзрасло!—
Па пуду каласы,
Роўна з лесам сцябло.

Ад суседзяў сваіх
Ды не сорамна нам,
Будзе шмат пірагоў
І сабе і людзям.

І завуць нездарма
Наш багатым калгас—
Гаспадарку вядзеш
Акуратна ты ў нас.

Дык наладжвай-жа баль
Ды музыкаў збірай,
Ты на славу цяпер
Нам дажынкі спраўляй.

Не стаміліся-ж мы,
Хоць і з поля прышлі,
Бо ў багатых палях
Сваю радасць знайшлі.

Ў скокі пусцімся-ж мы.
Хай зайграюць-жа нам,
Каб зайздросна было
І палям і лясам.

Пастараемся-ж мы,
Каб у новых гадах
Яшчэ большы ўраджай
Быў на нашых палях.

1938 г.

ЖНІУНАЯ ПЕСНЯ

Пячэ сонца спёкатам
Верасы, верасы,
Ды паспелі ў полі ўжо
Каласы, каласы.

Выйду, выйду раніцай
На зажын, на зажын,
Дзе жняяркі песнямі
Будзяць шыр, будзяць шыр.

Снапы перавясламі
Павяжу, павяжу
Ды прысяду вечарам
На мяжу, на мяжу.

Покі сонца скоціцца
За гару, за гару,
Я снапы у мэндлікі
Падбяру, падбяру.

А як сонца ўздымецца
З-за гары, з-за гары,
Скалыхнуцца ветрамі
Ды бары, ды бары.

Зноў у поле выйду я
Не адна, не адна,
Зноў снапы вязаціму
Да цямна, да цямна.

А як сонца горача
Запячэ, запячэ,
Ўспомню тую рэчаньку,
Што цячэ, ой, цячэ.

Увайду ў халодную
У ваду, у ваду,
Цела загарэлае
Спаласну, спаласну.

Ой, ты, вецер, вольніцай
Загуляй, загуляй,
А я выйду сцэжкаю
Ды пад гай, аж пад гай.

Ў поле каласістае
Я прыду, зноў прыду,
Колькі любай радасці
Там знайду, ой, знайду.

1932 г.

ВЫЙДЗІ, ВЫЙДЗІ, ДЗЕЎЧЫНА

Выйдзі, выйдзі, дзеўчына,
Па ваду.
А я пад крынічаньку
Падыйду.

Дзе вярба схілася
Над вадой,
Пастаім часіначку
Мы з табой.

Выедзеш ты раніцай
Ды пад гай,
Дзе красой залоціца
Поля край.

Ты зажнеш ад лесу,
Я—з гары,
Няхай песня коціца
Па бары.

Размахніся, ветрыку,
У шырыні,
Ніву залацістую
Скалыхні.

Свяці, сонца яснае,
Не згарай,
Ды няхай красуецца
Родны край.

Заспявай ты, дзеўчына,
Ад гары,
Няхай песня коціцца
Па бары.

1938 г.

СКАЖЫ, СКАЖЫ, ЧАЛАВЕЧА

— Скажы, скажы, чалавеча,
Чаму паліш сам у печы?
А дзе-ж твая жоначка,
Што робіць малодачка?

— Мая жонка дома, ў хаце,
Ды няма як ёй устаці,
Прынесці вадзічанькі
З халоднай крынічанькі.

— Што, скажы нам, за прычына,
Можа хвора я жанчына,
Ці заленавалася,
Што-ж там з ёю сталася?

— Каб была зязюлька хвора,
Я-б не вытрываў-бы з гора,
Увесь свет аб'ехаў-бы,
Панавёз-бы лекараў.

— Як не хвора, не калека,
Знаць гультайка ды няўмека,
Як-жа жыць з няўдаліцай
З гэтакай нядбаліцай?

— Каб нядбаліцаю звалі,
Мяне-б людзі засмялі,
Адцураўся-б скоро я,
Не стрываў-бы сораму.

— Глянь у поле пад крыніцу,
Ўсе брыгады жнуць пшаніцу,
А дзе-ж твая жоначка,
Што робіць малодачка?

— Мая жонка-маладушка,
Мая кветка, мая птушка
Шчасце падарыла мне —
Сына спарадзіла мне.

1939 г.

ДЗЯЎЧЫНАЧКА-ЧАРАЎНІЦА

— Дзяўчыначка-чараўніца,
Прыду к табе пагуляці,
У панядзелак на змярканні
Выйдзі к гаю сустракаці.

— Мянэ-ж дома не бывае,
Хлопча, гэтаю парою,—
Я з брыгадай жыта жаці
Буду позна за гарою.

— Дзяўчыначка-чараўніца,
Прыду к табе у аўторак.
— У аўторак я пшаніцу
Складаць буду да вячорак.

— Дзяўчыначка-чараўніца,
Прыду к табе ў сераду.
— У сераду лён рваць буду,
Скажу табе папераду.

— Дзяўчыначка-чараўніца,
У чацвер прыду к табе я.
— У чацвер не будзе часу,
Бачыш, грэчка ў полі спее.

— Дзяўчыначка-чараўніца,
Прыду ў пятніцу гуляці.
— Не прыходзь дарэмна, хлопча,
Буду я на сенажаці,

А прыходзь ка мне ў суботу
У вячэрнюю часінку;
Я закончу ўсю работу,
Пойдзем мы на вечарынку.

1940 г.

НЕ СВАРЫСЯ, МАМАЧКА

Не хістай ты, ветрыку,
Кветку веснаваю,
Не журы ты, мамачка,
Мяне маладую.

Ў нас у клубе хораша,
Ды музыкі граюць,
Хлопцы там з дзяўчатамі
Весела гуляюць.

Не сварыся, мамачка,
Што пайду гуляці,
Ой, прышла-ж пара мая
Цвісці, красаваці.

Я, работу робячы,
Скоранька ўхаджуся,
Вечарам гуляючы
Ды не запазнюся.

Устану заўтра раненька,
Раней зараніцы,
Выеду з брыгадаю
Дажынаць пшаніцу.

Ой, прышла-ж вясна мая
З сонцавай красою,
Цвіці, мая моладасць,
Кветкай веснавою.

Не хістай ты, ветрыку,
Кветку веснавую.
Не журы ты, мамачка,
Мяне маладую.

1939 г.

ЗАДУМАЎ ЖАНІЦЦА

Ой, задумаў хлопец,
Задумаў жаніцца,
Што-ж яму парадзіць,
Каб не памыліцца?

Ды пачаў-жа хлопец
Думаці, гадаці,
Многа ў сяле дзевак:
Каго-ж тут узяці?

Ўзяў-бы я ды тую,
Што ад краю хата,
Ды казалі людзі,
Што гультаявата.

Ўзяў-бы я ды тую,
Што гуляці звала,
Ды казалі людзі,
Што вельмі няўдала.

Узяў-бы я ды тую,
Што каса завіта,
Ды казалі людзі,
Што вельмі сярдзіта.

За гарадам хата,
Пад акном каліна,
Там цвіце, красуе
Кветкаю дзяўчына.

Бялявыя косы,
Стан яе шырокі,
Чарнявыя вочы,
Ружовыя шчокі.

Паглядзіць вачамі—
Зорамі асвеціць.
Як работу робіць,
Люба паглядзеці.

Як пачне гаворку,
Колькі ў ёй міласці,
Хто на яе гляне,
Кажын пазайздросціць.

Ой, па ёй даўненька
Маё сэрца гіне,
Вазьму цябе замуж,
Любая дзяўчына.

1939 г.

ВЫИДУ . . .

Выйду ў поле
Пад дарогу,
Выйду к лесу-гаю,
Там, дзе нівы
Залатыя
Вецер нагінае.

Дзе сягоння
Па загонах
Узораны ўзмежкі,
Хай рассыплюцца
Па полі
Радасці усмешкі.

Выйду ў поле
Пад дуброву
Ды пад сонцам яркім
У шыр пушчуся,
Размахнуся
Вёсламі жняяркі.

Хай хістае
Вецер нівы,
Хай хістае голле.
Накірую,
Астрыгу я
Каласіста поле.

Хіліць вецер
Ды калоссі,
Хіліць вецер, свішча,
А дзяўчына
Снапы зносіць --
Колецца іржышча.

Выйду ў поле
Пад дарогу,
Выйду к лесу-гаю,
Там, дзе нівы
Залатыя
Вецер нагінае.

Дзе сягоння
На загонах
Узораны ўзмежкі,
Хай рассыплюцца
Па полі
Радасці усмешкі.

1932 г.

ЗАЗВІНЕЛІ СТРУНЫ

*Мінскай Дзяржаўнай
Кансерваторыі прысвячаю.*

Зазвінелі струны,
І гучаць мажоры,
Скалыхнулі хваляй
Вольныя прасторы.
Зазвінелі струны...

Панеслася рэха
Ды па-над барамі,
Радуючы поле
Тонам-галасамі.
Панеслася рэха...

А было зацішша,
І лясы драмалі,
Толькі звонкай лірай
Жабракі спявалі.
А было зацішша...

Ды стаялі ў полі
Сосны баравыя...
Апявалі сумам
Їх вятры ліхія.
Ды стаялі ў полі...

Гэй, звiнiце, струны,
Радасцю звiнiце,
Звонкія бары вы
Песняй калышыце.
Гэй, звiнiце струны...

Хай гучаць акорды,
Хай звiняць мажоры,
Няхай чуюць радасць
Вольныя прасторы.
Няхай чуюць радасць...

1930 г.

КАЎКАЗУ

Бывай, край сонца,
Край гор высокіх,
Садоў пахучых,
Далін шырокіх.

Край песень, казак,
Край рэчак пенных,
Пяскоў сыпучых,
Край скал каменных.

Цвіцеш прыгожа
Сваёй красою,
Ды ўсё-ж не ладзіш
З маёй душою.

Люблю я сонца
І гор вышчы,
Ды не стрываць мне
Твае спякоты.

Як жораў вырай,
Цябе кідаю
І мчуся птушкай
Да свайго краю,

Дзе глуха з жытам
Шуміць пшаніца,
Дзе ціха ў лозах
Цячэ крыніца,

Дзе луг у кветках
Цвіце за гаем,
Дзе бор з вятрамі
Мне казкі бае,

Дзе над ракою
Пльвуць туманы,
Дзе ў красках лета
Цвітуць паляны,

Дзе песня жнеяў
Звініць за борам,
Дзе неба сыпле
Над лесам зоры,

Дзе выплыў месяц
Ды на пакосы,
Блішчаць на травах
Брыльянты-росы,

Дзе па-над ціхай
Ракой-крывуляй
Ў кустах дубровы
Крычыць зязюля,

Дзе гром грукоча,
Пярун страляе,
Маланка паліць,
Дзе сонца ззяе.

Вось там у садзе
Пад ліпай-вежай
Я ажыўлюся
Прахладай свежай.

Дыхне мне вецер
Ды не застудзіць,
Прылье мне сілы
Ў жывыя грудзі.

Бывай, край сонца,
Край гор высокіх,
Садоў пахучых,
Далін шырокіх;

Край песень, казак,
Край рэчак пенных,
Пяскоў сыпучых,
Край скал каменных.

Ерэван, 1931 г.

ВЯЧЭРНІЯ НАСТРОЇ

Ужо сцямнелася у полі,
Задрамалі сенажаці,
Ой, пайду я спачываці,
Ўжо сцямнелася у полі.

Там на роснай на травіцы
Буду спаці усю ночку
У пахучым у садочку,
Там на роснай на травіцы.

Мо' прысніцца мне дзяўчына,
Што ў палях снапы складала,
Мяне песняй чаравала,
Мо' прысніцца мне дзяўчына.

Што казалася—не пазніся,
Заўтра выедзеш пад гору,
Каб дажаці нам у пору.
Мне казалася—не пазніся.

А як заўтра завіднее,
Заяснеюцца паляны,
Я устану рана, рана,
Як яшчэ чуць завіднее.

Выйду сцежкаю на рэчку,
Выйду я на мель, нагнуся,
Вадой чыстай спаласнуся,
Выйду сцежкаю на рэчку.

Зноў паеду у шыр-поле,
Дзе жняяркі галасамі
Пяюць песні з каласамі,
Зноў памчуся у шыр поле.

Дзе дзяўчына мне казала,
Туды выеду пад гору,
Каб палетак зжаць у пору,
Што дзяўчына мне казала.

1935 г.

БЕЛАРУСЬ

Гарыць сонца агністае
Над табой, Беларусь,
Ты чырвонаю кветкаю
Расцвіла, Беларусь.

Морам нівы красуюцца
На палетках тваіх,
Сустракаеш героямі
Ды сыноў ты сваіх.

Спеў машын рэхам коціцца
Па тваёй шырыні,
Над прасторам, над хатамі
Ярка свецяць агні.

Над палямі квяцістымі
Цемры ночы няма,
І жыццём сваім вольным ты
Гаспадарыш сама.

Сярод роўных ты роўная
У сям'і СССР,
Хто-ж няпраўду асмеліцца
Мне сказаці цяпер.

Каб красой шчасце з радасцю
Вечна ў полі цвілі,
Сілы шмат багатырскае
На тваёй на зямлі.

1939 г.

ВЕСНАВЫЯ ПЛЫНІ

Зашумелі...
Зашумелі ў лозах ніцых
З лёдам рэкі ды крыніцы,
Паліліся
Пералівам
Гулка воды ў далячынь.

І пывуць... пывуць у далі
Крыгі, ломячыся ў хвалях,
І паўз бераг
Ўсё наперад
Вадзяная мчыць іх плынь.

А я еду пад дуброву,
Ў спевах раніцы вясновай
Паласую
Ўкругавую
Цаліну крутой гары.

Мы сягоння прывіталі
Наш палетак песняй сталі,
Стройным звонам
Праз загоны
Мчыцца рэха па бары.

Вось і гусі прыляцелі,
Селі ў рэчцы там на мелі...
— Гэй, ляціце,
Лапачыце,
З вамі сэрцу весялей.

— Ціха... ціха... гляньце, што там,
Пакапанае балота...
Не было так...
Не было так...—
Дзіва дзівіць тут гусей.

За гарою на прагалку
Пракацілася сьвалка,
Каля куста
У рады густа
Засявае поля край.

Страпануліся, як сполах,
Гусі ў далях васільковых,
Над вадою
Чарадою
Паляцелі дзесь за гай.

Не пужайцеся вы, гусі,
Новых рытмаў Беларусі,
Што тут хваляй
Ў скалыхалі
За балотам бор глухі.

Гэта вышла з песняй мая
Наша сіла маладая
Пахаваць ў разорах
Гора
І жабрацкія шляхі.

1932 г.

ДЛЯ ЦЯБЕ, ЖЫЦЦЁ.

Усё, што ў думах дарагое—
Для цябе, жыццё,

Усё, што ў сэрцы агнявое—
Для цябе, жыццё.

Ці я радасці шукаю—
Для цябе, жыццё,

Ці я шчасце дабываю—
Для цябе, жыццё.

Я ў астрог ішоў на мукі—
За цябе, жыццё.

Ў ранах сэрца, ў ранах рукі—
За цябе, жыццё.

Ўзышлі ружы над зямлёю—
Для цябе, жыццё,

Што палітыя крывёю—
За цябе, жыццё.

Ці я песню заспяваю—
Для цябе, жыццё,

Ці падмурак закладаю—
Для цябе, жыццё,

Ці я сею кветкі ў полі—
Для цябе, жыццё,
Каб жабрачкай ты ніколі
Не было, жыццё.
Ці у бой ізноў я рыну—
За цябе, жыццё,
Ці навекі я загіну,
За цябе, жыццё,
Каб красою расцвітала
Вечна ты, жыццё,
Ка у кветках красавала
Вечна ты, жыццё.

1939 г.

У Д А Л Ь

Па гарыстым
Полі свістам
Круціцца мяцелца,
Ўдоўж дарогі
Шыр-разлогі
Белым пухам сцелюцца.

За палянай
Бор убранны
Ды белымі шапкамi,
А дзе вецер
Шугне вецце,
Спадзе снег ахапкамi.

Дзьме паўз вуха
Вецер глуха,
Віхрыць над балотамi,
А я крочу
Ў даль ахвоча
Белымі шыротамi

Шлях не змеран,
Шлях не зведан—
Горы невядомыя.
Вабяць вока
Мне здалёку
Далі незнаёмыя.

Без прыпынку,
Супачынку,
Цаліной - дарогаю
То з узгорку,
То на ўзгорак
Мчуся з перамогаю.

І снягамі
Пад нагамі
Плывуць лыжы слізкія,
Вось мінаю
Кусты гаю
І ўжо далі блізкія.

Хай завая
У полі вее,
Ветры не спыняюцца,
А ў паходзе
На марозе
Ногі не стамляюцца.

Сваю дужасць,
Сілу, мужнасць
У змаганні зведаю.
Я вышоты,
Глыб, шыроты,
Даль прастораў змераю.
Йду рупліва
Ў даль імкліва
Цаліной-дарогаю,
Скора, скоро
На прасторы
Выйду з перамогаю.

То з узгорку,
То на ўзгорак
Мчацца лыжы слізкія,
Вось мінаю
Кусты гаю
І ўжо далі—блізкія.

БАБКА ДАМЯНІСЯ

Над сялом спуціла сонца
Косы агнявыя,
Разліваюцца, як мора,
Нівы залатыя.

Паспывалі дым-туманы
З рэчкі на палянку.
Павыходзілі брыгады
Ў поле спазранку.

Затаіўся ў лесе вецер,
Ў небе ані хмаркі,
Толькі ў далях залацістых
Коцяцца жняяркі.

Хоча й бабка Дамяніся
З брыгадаю ў поле,
Толькі сын яе з нявесткай
Не пускаюць болей.

Сёмы год мінае бабцы
Восьмага дзiesiąтку.
— Будзь, старая, каля дому
Ды глядзі парадку.

Не табе, старой, сягоння
Раўнавацца з намі,
Ты сваё ўжо адрабіла,
Справімся і самі.

Не тваёй старэчай сіле
Пакараць шыроты,
Для цябе даволі будзе
Хатняе работы.—

Назбірала бабка храп'я
Ў градах парасяці
Ды пагнала пасвіць гусі
Ў выган к сенажаці.

Затаіўся ў лесе вецер,
Ў небе ані хмаркі.
Толькі ў далях залацістых
Коцяцца жніяркі.

Ціха, цёпла, сонца грэе,
І нідзе нікога.
Бабка села на грудочку
Ды моліцца богу.

І чагосьці з перапуду
Гусі закрычалі,
Узняліся, паляцелі,
Бабку напужалі.

Глядзіць бабка сюды-туды,
Вокал усё ціха.
— І якое-ж вас тут, гускі,
Напужала ліха?

І ні воўка, ні сабакі,
Ціха усё, як трэба,—
І тут бабка паднялася,
Глянула на неба.

Яе дзіва спанавала.
— Што-ж гэта такое?
Божа, божа, гэта-ж цуда,
Цуда ды святое!

Гэта-ж з неба к нам анёлак
На зямлю злятае,
Знаць дайшла мая да бога
Малітва святая.—

Бабка стала на калені,
Пачала хрысціцца,
Зноў паклоны і літанне,
Зноў богу маліцца.

Потым—шусь!—ды накрывае
Галаву ёй шапка,
Да зямлі прыпала ніцма,
Дух стаіла бабка.

І не дыша, толькі чуе,
Штось загаварыла:
— Што, кабетка, парашутам
Мабыць зачাপіла?

Мо', прышыбла? Што-ж маўчыш ты,
Ўстань ты, падыміся...
Вось дык дзіва,—гэта-ж бабка,
Бабка Дамяніся.

Дзе сустрэліся з табою,
Пэўна не чакала,
Не хрысціся, прыглядзіся,
Ці-ж мяне пазнала?—

Бабка вылупіла вочы,
Ледзьве мовіць слова:
—Пачакай-жа...Хто-ж ты гэта?..
Стэфка Паўлюкова?

Як-жа з неба ты ляцела
Над грэшнай зямлёю?
Памог божа табе пэўна
Сілаю святою?

— Эх, бабулька, абляцела
Я высатаў многа,
Ды не бачыла чамусьці
Я на небе бога.

— А я думала анёлак,
Думала, што цуда,
Ажно раптам занямела
Сэрца з перапуду.

— Ніякага цуда, бабка,
Ўсё тут вельмі проста,
Паглядзі—над вёскай кружыць
Птушка сізахвоста.

А той птушкаю кіруе
Твой унук Мікіта.
Бачыш, бачыш, павярнула
Ужо да нас пад жыта.—

І на выгане, за плотам,
Ля самай дарогі
Апусціўся, супыніўся
Самалёт двуногі.

Назбягалася суседзяў,
Хто з поля, хто з хаты,
Тут і бацька, тут і маці,
Хлопцы і дзяўчаты.

І віталі іх навокал
Родныя узгоркі,
Колькі ў радаснай сустрэчы
Радаснай гаворкі.

Шмат расказвалі вяскоўцам
Нашыя пілоты
Пра нязведаныя тайны,
Пра свае палёты.

Пра нязведаныя далі
Краіны любімай,
Як ляцелі комсамольцы
Да вёскі радзімай.

Пад пякучым летнім сонцам
Далі весялелі,
Развіталіся пілоты,
У самалёт паселі.

Па-над рэчкамі, лясамі,
Над зямлёй шырокай
Узняліся, паляцелі
Да Масквы далёкай.

1936 г.

ЗІМОВЫ ВЕЧАР

Звечарэла ў полі,
Засвятлела ў хаце,
Чагосьці журботна
Мне адной дзяўчаці.

Вышыла я кветку,
Пачала другую,
А яго паходкі
За акном не чую.

Цёмна ночка, цёмна,
У палях завея,
А ў грудзях чагосьці
Сэрца паланее.

І гуляюць ветры,
І не свецяць зоркі,
Чаму-ж не прышоў ён
Сёння на вячоркі?

Ці не мае часу,
Ці заленаваўся,
Ці затым, што ў полі
Вецер разгуляўся

І замёў дарогу,
Што каля дубровы,
Кудою хадзіў мой
Мілы чорнабровы?

Ды няхай у полі
Мяцеліца злая
І сляды і сцежкі
Яго завявае.

А сляды, што ў сэрцы
Пралажыў мне мілы,
Не завее вецер
Да самай магілы.

1930 г.

ЕДУЦЬ ГОСЦІ

Ой, па мосце, мосце
Коні грукацяць,
То-ж едуць к нам госці,
Званкамі звіняць.

На стаенных конях
Ўз'ехалі на двор,
Аддаваў паклон ім
Жытнёвы прастор.

Вітаем ад сэрца
Суседзяў сваіх,
І дзядзькоў і цёткаў,
Шваграў дарагіх.

Захадзіце ў хату,
Рады бачыць вас,
Не будзе вам сумна
На вяселлі ў нас.

У новай святліцы
Будзем частаваць,
Пра нашае шчасце
Вам песні спяваць.

Хай звініць у сэрцы
Наша весялосць,
Хай красуе ў кветках
Наша маладосць.

1938 г.

А ў МАЛАДЫХ НАШЫХ
ДЫ СВАЯКОЎ ШМАТ

А ў маладых нашых
Ды сваякоў шмат,
З кожнага калгаса
Ды па дзесяць хат.

Сталі-ж маладыя
Нашы аб'язджаць,
К сабе на вяселле
Гасцей запрашаць.

З'ехаліся-ж госці,
Ды ў цэлы абоз,
З кожнага калгаса
Ды па дзесяць воз.

Сустрэлі пачэсна,
Як патрэбна іх,
З музыкаю, з песняй
Гасцей дарагіх.

Расселіся-ж госці
На дзесяць сталоў,
А наш сват пачэсна
Ды парадак веў.

Стаялі гарамі
На кожным стале
Дзесяць караваяў,
Пірагі і хлеб.

Было што і выпіць,
Было й закусіць,
Нам ваша вяселле
Павек не забыць.

Няхай-жа красуе,
Бы ў вясну сады,
У радасці, шчасці
Жыццё маладых!

1939 г.

ХЛОПЦАМ І ДЗЯЎЧАТАМ

Добры дзень, дзяўчаты,
Добры дзень вам, хлопцы,
Каравай вясельны
Вам нясу ў каробцы.

Міску квашаніны,
Сыру на талерцы,
Парася, вянгліны
І мёду ў манерцы.

Пірагоў пшанічных,
І кілбас і сала,
Піва і гарэлкі,
І песень нямала.

Вось у дзень вяселля
Вас я пачастую
Сваім караваем,
Песняй павіншую.

Песню вясёлай,
Як і жыццё ваша,
Буду вас вітаці,
Бо вы—радасць наша.

Не буду таіцца,
Ды яво й не дзіва,
Што сягоння разам
З вамі й я шчаслівы.

Радасна бязмерна,
Што як ні для кога
Адчынены к шчасцю
Вам усе дарогі.

Што расці вам можна
Высока пад неба,
Мець сабе багацця
Столькі, колькі трэба.

Што гадуе ўсіх вас
Родны бацька Сталін,
Каб вы, як ніколі,
Магутнымі сталі.

Каб вам расступаліся
Глыбіня і горы,
Каб вы пакарылі
Сабе ўсе прасторы.

А за гэта з вамі
Слаўна пагуляем,
Пра нашае шчасце
Песню заспяваем.

Қаб-жа гэтак звонка
Ў нас яна звінела,
Қаб сваім палётам
Ўвесь свет абляцела.

1939 г.

ВІНШАВАННЕ МАЛАДЫМ

Ад калгасных ад хатаў,
Ад хлапцоў, ад дзяўчатаў,
Ад красунь, ад малодак,
Ад дзядзькоў і ад цёткаў,

Ад суседзяў бліжэйшых,
Ад гасцей найраднейшых
Падарунак прыносім,
Вас прыняць яго просім.

Вам прынеслі з пшанічкі
Мы пірог невялічкі,
Сто абрусаў ільняных,
Ручнікоў вышываных.

Памяркоўнай паладай
Нашай дружнай брыгадай
Дар расцілі да летку
У шырокім палетку.

Парос доўгі ляночак,
Ды на многа гадочак,
На абрусы, палотны,
На ўраджай умалотны.

Парасла ў нас пшаніца
Ад гары да крыніцы,
Парасла роўна з гаем,
Хто ні едзе, — пытае:

— А чыё-ж гэта поле,
А чыя-ж гэта ніва?—
Хто ні едзе па госці,
Паглядзіць, пазайздросціць.

Мы-ж таіцца не будзем,
Скажам праўду мы людзям:
Спазаранку ўставалі,
Трактарамі аралі,

Гноем поле гнаілі,
Многа працы ўлажылі,
Шмат мы мелі турботы,
Мы не зналі ляюты.

А камбайнамі ў полі
Каласы малацілі,
Пяцітонкамі збожжа
У засеці вазілі.

То за шчырую працу
Нам зямля урадзіла
Больш, як трэба па ліку
На сям'ю на вяліку.

Памяркуем, угледзім,
Будзе нам і суседзям.
Будзе хлеба і к хлебу
На дзяржаўну патрэбу.

І для нашай спажывы
На пажытак шчаслівы,
На пірог на нядзельны,
На каравай на вясельны.

Ды прыміце-ж параду,
Просім к нам у брыгаду,
З намі разам па праву
Працаваці на славу.

1938 год

ЗАСЦІЛАЙЦЕ СТАЛЫ

Засцілайце ўжо
Сталы новыя,
Сталы новыя
Ды дубовыя.

Ды абрусамі
Саматканымі,
Саматканымі,
Вышыванымі.

Гэй, вы, госцейкі,
Ды садзіцеся,
На вяселлі ў нас
Весяліцеся.

Ды пачосткаю
Пачастуйцеся,
Красой маладых
Палюбуйцеся.

І пасадзім-жа
Мы гасцей сваіх
За сталамі ў нас
Па парадку ўсіх.

Не забудзем-жа
Даражэйшага,
Госця нашага
Найраднейшага.

Хто гадуе нас,
Як дзяцей сваіх,
Як дзяцей сваіх
Родных, дарагіх.

Хто заве-вядзе
К светлым далям нас,
То-ж запросім мы
Бацьку-Сталіна.

На вяселле к нам
Пагасціцца,
Пагасціцца,
Весяліцца.

Надарыў ён нас
Падарункамі,
Падарункамі
Незлічонымі.

Не знасіць будзе
Ды рукамі іх,
Не звазіць будзе
Ды вазамі іх.

Не спажыць будзе
За жыццё сваё,
За жыццё сваё
Доугавечнае.

Надарыў ён нас
Шчасцем-доляю,
Жыццём радасным,
Вольнай воляю.

Праўдай, мудрасцю,
Сілай дужаю,
Ніхто ў свеце нас
Не падужае.

А ў прыдачу даў
Край вялікі наш.
А багацце ў ім
Незлічонае.

Скажа слова госць
Маладым нашым,
Слова добрае
Ды праўдзівае.

Украшайце-ж вы
Сілай брваю
Ды жыццё красой,
Сябе славаю.

1938 год

ДОБРЫ ДЗЕНЬ

(Віншаванне гасцей і маладых)

Добры дзень усім вам,
Шаноўныя госці,
Дзякуем, што к нам вы
Прыбылі у госці.

Дазвольце сягоння
Вас павіншаваці,
Добраю часінай
Вяселле пачаці.

Каб бор разлягаўся,
Каб гэтак гулялі,
Каб мы ні на кога
Не наракавалі.

Рады-ж мы нямала
Ды нашаму святу,
Што мы назбіралі
Гасцей поўну хату.

Рады мы, што ёсць чым
Вас пачаставаці,
Будзем-жа шчасліва
Вяселле гуляці.

Ды нямала часці
Ад таго нам будзе,
Што ў нашым банкце
Ды знатныя людзі.

Маладым-жа нашым
Жадаем найболей
Ад шчырага сэрца
Шчасця, добрай долі.

Каб жылі у згодзе,
Дзетак гадавалі,
У сваёй сямейцы
Бацькоў шанавалі.

А яшчэ жадаем
Да працы ахвоты,
Радасці і волі,
Сілы да работы.

Каб бяды не зналі,
Каб жылі ў дастатку,
Каб усё ў жыцці ў вас
Ішло па-парадку.

Каб людзей вы добрых
На свеце любілі,
І каб вас таксама
Людзі не забылі.

Жыць і весяліцца
Добрымі часамі
І ўсяго таго вам,
Што хочаце самі.

Вашага вяселля
Доўга мы чакалі,
Цэлымі гадамі
Каравай збіралі.

Ткалі мы абрусы,
Гатавалі скорам,
Бо каб не было нам
На вяселлі сорам.

Ледзьве на вазы мы
Яго паўскладалі,
Коней па дзве пары
Везці запрагалі.

Па гладкай дарозе
Ламалі калёсы,
Прыставалі коні,
Рваліся атосы.

Везці сама тгам
Не здужалі самі,
Қаравай прывезлі
Мы вам трактарамі.

Ды прыміце-ж наш вы
Дарагі здабытак.
Дары-падарункі
Сабе на спажытак.

Ды зайграйце вы нам,
Нашыя музыкі,
Ды пачнём вяселле,
Наш мы баль вялікі.

Падымем-жа чаркі,
Шаноўныя госці,
Будзем рады ўсе мы
Нашай весялосці.

Што нас не забылі,
Дзякуем за гэта.
Маладым-жа нашым—
Жыць многія лета.

1936 г.

БЫВАЙЦЕ ЗДАРОВЫ

Бывайце здаровы,
Жывіце багата,
Ужо-ж мы паедзем
Да свае хаты.

Ў зялёнай дуброве
Мы начаваць будзем,
А вашае ласкі
Павек не забудзем.

Мы слаўна гулялі
На вашым вяселлі,
Было-ж нам даволі
Ўсяго, што хацелі.

У вашым калгасе
Шырокае поле,
Няхай-жа для шчасця
Цвіце ваша доля.

На рэчках на вашых
Муціліся-б воды,
Каб плавалі з крыкам
Гусей карагоды.

Хай кожны з вас будзе
У працы дзябёлы,
Хлявы былі-б поўны
Усякай жывёлы.

Кароў шмат і коней,
Свіней і авечак,
А куры каб неслі
Па возу яечак.

Нядарма-ж калгас ваш
Каб зваўся багатым,
Здабыткам усякім
Хай поўніцца хата.

Каб жыта у полі
Трубою вілося,
А ў хаце каб сала
Кубламі вялося.

Штодзень у капусце
Каб плавала скварка,
А к скварцы часінай
Вялася-б і чарка.

Каб вам шанцавала
Ды часта на госці,
Ніхто-б ды ніколі
Не меў на вас злосці.

Не толькі каб людзі
Ад вашай брыгады,
Каб вашаю працай
Мы ўсе былі рады.

Каб чэсць вам усюды
Была дарагая,
Каб слава хадзіла
Вам з края да края.

Жадаем яшчэ вам
Прыбытку у хаце:
Ні мала, ні многа—
Штогод па дзіцяці.

Не будзе вам крыўды
Яшчэ і за тое,
Калі пашанцуе
На год і па двое.

Дарогу-ж мы ведаем
К вам, ягамосці,
І ездзіць мы будзем
Да вас часта у госці.

То на адведы,
То на радзіны
Вазіць караваю
Па дзве поўасміны.

1936 г.

З М Е С Т

I

Песня пра Сталіна	3
Тры гвардзейцы	6
Ішоў з вайны разведчык	9
Добры дзень, мая айчызна	12
На смерць партызана	14
Чырвоная конніца	16
Міма лесу, міма саду	18
А дзе тая вішня	20
То не сокалы вольныя	22
Над ракой Уралам	23
Не вам садзілі мы сады	25
Ой, ляціце, гусі	27
Маці бездомная	29
Завіруха	31
Слова байцу	33

II

Дажынкi	35
Жніўная песня	37

Выйдзі, выйдзі, дзеўчына	39
Скажы, скажы, чалавеча	41
Дзяўчыначка-чараўніца	43
Не сварыся, мамачка	45
Задумаў жаніцца	47
Выйду	50
Зазвінелі струны	52
Каўказу	54
Вячэрнія настроі	57
Беларусь	59
Веснавыя плыні	61
Для цябе, жыццё	64
У даль	66
Бабка Дамяніся	69
Зімовы вечар	75

III

Едуць госці	77
А ў маладых нашых ды сваякоў шмат	79
Хлопцам і дзяўчатам	81
Віншаванне малалдым	84
Засцілайце сталы	87
Добры дзень	91
Бывайце здаровы	95

07

+

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

а

Цена 2 руб. 50 к

25к

В00000002727499

Бел. отд.
1994 г.

НА БЕЛОРУССКОМ ЯЗЫКЕ
Адам Русак
НА РОДНЫХ ПОЛЯХ
Государственное Издательство БССР
Минск 1946